

چاپ نهم
مسابداري حقوق و دستمزد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حسابداری مسئول حقوق و دستمزد

براساس استاندارد مهارت مسئول حقوق و دستمزد

کد استاندارد ۱/۲/۱۴/۳۹-۳۰

مؤلفان

حقوق و دستمزد: شهرام روزبهانی

رایانه: امیررضا خواجه‌وند



کلیه حقوق مادی و معنوی کتاب متعلق به مؤلف بخش حسابداری و ناشر کتاب می‌باشد

روزبهانی، شهرام، ۱۳۵۱ -

حسابداری مسئول حقوق و دستمزد براساس استاندارد مهارت مسئول حقوق و دستمزد کد استاندارد ۳-۳۹/۳۴/۱/۲ / مؤلفان شهرام روزبهانی، امیررضا خولجه‌وند - تهران: فرازاندیش سبز، ۱۳۸۵.

شماره، [۲۸۴] ص: مصور، جدول - (کارآفرینک مجموعه ۳)

ISBN: 964-8034-38-9 ریال: ۲۵۰۰۰

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

عنوان روی جلد: حسابداری مسئول حقوق و دستمزد: قابل استفاده کارآموزان مرکز آموزش...

پشت جلد به انگلیسی: Payroll accounting by computer.

چاپ اول.

۱. حقوق و مزایا - حسابداری - برنامه‌های کامپیوتری - الف. خولجه‌وند، امیررضا.

- ب. عنوان.

۱۳۸۵

م ۸۵۳۵ کتابخانه ملی ایران



حسابداری مسئول حقوق و دستمزد

مؤلف ♦ شهرام روزبهانی

ناشر ♦ مؤسسه انتشارات فرازاندیش سبز

چاپ اول ♦ تابستان ۱۳۸۵ - ۵۰۰۰ جلد

آماده‌سازی ♦ واحد تولید فرازاندیش سبز

شابک ۹-۳۸-۸۰۳۴-۹۶۴ ♦ ISBN: 964-8034-38-9

چاپ و صحافی ♦ شرکت چاپ فرازاندیش سبز

فرازاندیش سبز: ۰۹۱۲-۱۰۰۴۳۱۶ و ۰۶۶۹۶۹۵۰۵ فکس: ۰۶۶۴۶۰۸۲۲

نشانی: خ انقلاب، خ دانشگاه، تقاطع لبافی نژاد، پلاک ۱۳۵، طبقه دوم، واحد ۴

نگاه دانش: ۰۹۱۲-۱۱۲۹۰۱۴ و ۰۶۶۹۵۴۸۹۲ فکس: ۰۶۶۴۸۶۱۵۴

نشانی: خ انقلاب، خ ۱۲ فروردین، ساختمان ناشران، طبقه دوم، واحد ۲

قیمت: ۲۵۰۰ تومان

قابل توجه مربیان و اساتید محترم:

در این مجموعه به جهت رعایت اصل ساده‌گویی و آموزش روش‌های حسابداری حقوق و دستمزد، در مثالها و تمرینها هرچند قوانین اساسی مرتبط با حقوق و دستمزد (بیمه، مالیات، کار و...) مطرح شده‌اند ولیکن اطلاعات و ارقام (مواردی چون حداقل حقوق و دستمزد و سایر موارد مشابه) و آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های جاری به لحاظ تغییرات ممکن است مطرح نشده باشند، لذا لازم است مربیان محترم جهت کاربردی کردن آموزش، آخرین قوانین و دستورالعمل‌های اجرایی را با توجه به سطح کلاس و فراخور کارآموزان در اختیار آنان قرار دهند تا در کنار آموزش تئوری، مهارت عملی آنان نیز افزایش یابد. لازم به ذکر است در ضمیمه بخش حسابداری خلاصه‌ای از مجموعه قوانین مالیات‌های مستقیم پس از اصلاحات قانون مصوب ۸۰/۱۱/۲۷ و قوانین تأمین اجتماعی نیز ارائه شده است.

مقدمه مؤلفان

حمد و سپاس بی حد و حصر خداوند یکتا را که اساس سعادت انسان را بر
اقرار بسم ربک الدی خلق و خواندن استوار ساخت و درود و سلام بر محمد مصطفی
خاتم الانبیاء که رسالتش تکامل مکارم اخلاقی بشریت است.

امروز جمعه یازدهم شهریور ماه سال ۱۳۸۴ روز مبعث حضرت رسول می باشد و
من تصمیم گرفتم مقدمه کتاب حسابداری حقوق و دستمزد را پس از ویرایش جدید
مجدداً مورد بازنگری قرار دهم و به برکت این روز شریف، گفتگوی دیگر با شما عزیزان
داشته باشم. در ذهن غافل خود به دنبال آغاز کلامی برای این گفتار بودم، وقتی مقدمه
چاپ های قدیمی کتاب را گشودم متوجه شدم که آغاز مقدمه بی مناسبت با این روز
عظیم نیست. نمی دانم چه باید گفت، یک اتفاق ساده، یک داستان باورنکردنی و یا...

کتاب حسابداری حقوق و دستمزد به عنوان مجموعه سوم کارآفرین، یکی از
کتابهایی می باشد که بعد از چندین چاپ با وجود ایرادات وارده و اشکالات موجود آن
و انتقاداتی که صاحب نظران و اساتید محترم از آن می نمودند نشان داد که مورد توجه و
استقبال قرار گرفته است و در تحقق اهداف خود یعنی:

۱- یاری اساتید و مربیان و مدرسان محترم در امر آموزش مباحث حسابداری حقوق و
دستمزد.

۲- کمک به دانشجویان، کارآموزان و دانش آموزان در جهت فراگیری مباحث حسابداری
حقوق و دستمزد

۳- ایجاد انگیزه در علاقمندان و کارکنان واحدهای حسابداری مؤسسات در جهت
اجرای روشهای حسابداری
تا حدود قابل ملاحظه ای موفق بوده است.

تغییر برخی از قوانین و دستورالعمل های اجرایی، انجام تغییراتی در استانداردهای
آموزشی مهارت حسابداری سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور، وجود برخی از
اشتباهات که توسط صاحب نظران مطرح می گردید، اصلاح و ویرایش مجدد کتاب را
ضروری می نمود. در ضمن به جهت کاربردی تر کردن کتاب و همچنین آموزش بهتر
علاقمندان لازم بود نرم افزاری تهیه شود.

به همین منظور، با توکل به خدا کار آغاز شد. مطالعات و تحقیقات لازم بر روی
تغییرات استانداردها و قوانین آغاز شد، پیشنهادات و انتقادات مربیان و اساتید محترم به
گوش جان پذیرفته شد و تجزیه و تحلیل شدند.

از جناب آقای خواجهوند، مهندس محترم رایانه و استاد محترمی که در حسابداری
مقدماتی به منظور تهیه نرم افزار حسابداری مؤسسات خدماتی مرا یاری نمودند، با
توجه به مهارت، ذکاوت و حسن خلقی که دارند دعوت به عمل آمد و ایشان با توجه به

محدودیت‌های زمانی، کار را آغاز نمودند. با مشکلات فراوان و کاستی‌های موجود که امروزه مانع از چرخش منظم چرخنده‌های پیشرفت و توسعه این کشور می‌شوند، اصلاحات بخش حسابداری انجام شد، مطالب جدید رایانه تهیه گردید و اولین نرم‌افزار آموزش حسابداری حقوق و دستمزد تدارک دیده شد تا در اختیار شما عزیزان قرار گیرد. اعتراف می‌کنم این کار نیز خارج از اشکال نخواهد بود ولی برگ‌سبزی است تحفه درویش، همچنان دلگرم و امیدوار به پیشنهادات و انتقادات شما سروران گرامی و یاور همیشه خود می‌باشیم و ما نیز متعهد به اینکه در آینده به یاری حق تعالی در جهت رفع کاستی‌ها تلاش خواهیم کرد.

به هر حال در این مجموعه موارد ذیل مدنظر بوده‌اند:

۱. رعایت رئوس درسی، آخرین استاندارد آموزش مهارت حسابداری حقوق و دستمزد سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور
۲. رعایت رئوس مطالب درسی و آموزش حقوق و دستمزد دانش‌آموزان فنی و حرفه‌ای و کاردانش نظام جدید
۳. بیان قوانین و مقررات جاری کار و امور اجتماعی، مالیات، بیمه و سایر موارد اساسی و اولیه مرتبط با حقوق و دستمزد برای علاقمندان و حسابداران محترم مؤسسات و معرفی سیستم کنترلی حقوق و دستمزد به شکل ساده
۴. تهیه و تدارک نرم‌افزار آموزشی حسابداری حقوق و دستمزد به منظور اولین گام به جهت به روز نمودن و کاربردی کردن دانش مربیان و دانش‌آموزان با توجه به نیاز به کارگیری نرم‌افزارهای موجود در انجام امور حسابداری مؤسسات و بنگاه‌های اقتصادی.

اشاره می‌کنم حال که بررسی نهایی کتاب صورت می‌پذیرد اواخر بهار سال ۸۵ می‌باشد و این در حالی است که در ابتدای مقدمه اشاره به ویرایش دوم کتاب در شهریور سال ۸۴ شده است و این نشان از کار پرزحمت و بی‌وقفه همه عزیزانی دارد که مرا یاری نمودند. بنابراین لازم می‌دانم از همکاران محترم مؤسسه انتشارات فرازاندیش سبز و انتشارات نگاه دانش که در تهیه و توزیع کتابهای بنده زحمات بسیاری می‌کشند تشکری داشته باشم.

در خاتمه مجدداً از استاد محترم جناب آقای مهندس امیر خواجه‌وند که با همت والای خود مرا یاری نمودند و از کلیه اساتید، مربیان و مدرسان محترم و علی‌الخصوص سرکار خانم صالحی یکی از دبیران محترم آموزش و پرورش در ناحیه چهار دانگه تهران که نقطه‌نظرات و پیشنهادات ایشان در ویرایش کتاب بسیار مؤثر بود، کمال تشکر را می‌نمایم.

شهرام روزبهانی - بهار ۱۳۸۵

sh51roozbahani@yahoo.com

بخش ۱: حقوق و دستمزد

فصل ۱: حسابداری و قوانین مرتبط با حقوق و دستمزد

۴	اهمیت فراگیری مطالب مرتبط با حقوق دستمزد
۴	سیستم حقوق و دستمزد چگونه باید باشد
۵	اجزاء و عناصر سیستم حقوق و دستمزد کدامند
۵	وظیفه دایره کارگزینی چیست
۵	وظیفه دایره ثبت ورود و خروج پرسنل چیست
۶	وظیفه دایره حسابداری حقوق و دستمزد چیست
۷	قرارداد کار و شرایط اساسی انعقاد قرارداد کار چگونه است
۸	حقوق یا مزد مینا چیست
۸	مدت کار
۹	اضافه کاری چیست و چه شرایطی دارد
۹	منظور از شب کاری و نوبت کاری چیست
۹	کار مختلط
۹	کار نوبتی
۱۰	تعطیلات و مرخصیها
۱۱	عیدی و پاداش
۱۱	فوقالعاده مأموریت
۱۱	کسورات قانونی
۱۲	مالیات حقوق و دستمزد چیست
۱۲	حق بیمه های اجتماعی چیست و چگونه محاسبه می شود
۱۴	انواع بیمه کدام است و دفترچه بیمه چیست
۱۴	دفترچه بیمه چیست؟
۱۶	بیمه بیکاری چیست
۱۸	دایره ثبت ورود و خروج پرسنل چگونه عمل می نماید؟
۱۸	کارت ساعت چیست
۱۹	دایره حسابداری حقوق و دستمزد چگونه عمل می نماید
۲۰	لیست حقوق و دستمزد چیست و از آن چه استفاده ای می شود
۲۲	منظور از کسورات صندوق اجرا (اجرائیات) چیست؟
۲۳	منظور از کسور توافقی چیست
۲۴	حسابداری حقوق و دستمزد چگونه است
۵۳	حسابهای کل و معین حقوق و دستمزد کدامند؟
۵۴	حسابداری حقوق و دستمزد در مؤسسات تولیدی چگونه می باشد؟
۵۸	پاداش چیست و در مؤسسات تولیدی چگونه با آن برخورد می شود
۶۰	منظور از ذخیره سنوات خدمت و بازخرید سنوات خدمت چیست؟
۶۱	مراکز هزینه یعنی چه و منظور از تسهیم هزینه چیست؟
۶۲	تسهیم هزینه حقوق و دستمزد به مراکز هزینه یعنی چه

۶۳	روشهای پرداخت دستمزد در مؤسسات تولیدی چگونه است
۶۴	الف) پرداخت دستمزد بر مبنای پارچه کاری
۶۴	ب) طرحهای تشویقی حقوق و دستمزد
۶۷	ج) سهم کردن کارگران در سود
۶۸	فهرست (کدینگ) حسابهای حقوق و دستمزد چگونه است؟

ضمیمه بخش حسابداری

۷۲	جدول محاسبات مالیات
۷۳	مواعد پرداخت مالیاتهای تکلیفی
۷۴	جرائم مالیاتی

«بخش ۲ مبانی کامپیوتر و سیستم عامل»

فصل ۱: تاریخچه کامپیوتر

۷۹	نسل های کامپیوتر
۸۱	تعریف کامپیوتر
۸۱	کاربردهای کامپیوتر
۸۱	ساختمان داخلی کامپیوتر
۸۲	ساختمان عصبی انسان
۸۳	ساختمان کامپیوتر
۸۳	واحد پردازشگر مرکزی (CPU)
۸۴	انواع خطوط یا گذرگاههای تبادل اطلاعات
۸۴	تشریح واحدهای کامپیوتر
۸۵	صفحه کلید
۸۷	ماوس
۸۸	واحد خروجی (Output Unit)
۹۰	انواع چاپگر
۹۲	واحد حافظه اصلی
۹۴	اطلاعات درون حافظه ROM
۹۶	حافظه های کمکی
۹۶	دیسک های مغناطیسی
۱۰۰	ساختمان فلاپی درایو
۱۰۱	نوارهای مغناطیسی
۱۰۲	دیسکهای نوری
۱۰۴	نحوه ذخیره سازی اطلاعات در حافظه
۱۰۵	واحدهای اندازه گیری حافظه
۱۰۵	تقسیم بندی انواع کامپیوتر از لحاظ ابعاد و قدرت عملیاتی
۱۰۶	سخت افزار
۱۰۶	نرم افزار
۱۰۸	انواع زبان های برنامه نویسی
۱۰۹	سؤالات تستی

فصل ۲: مبانی سیستم عامل

۱۱۳	سیستم عامل OS-Operating System
۱۱۴	سیستم عامل MS-DOS (Operating System)
۱۱۵	فایل (پرند).
۱۱۶	انواع فایل
۱۱۸	فهرست ها
۱۲۱	فرامین سیستم عامل DOS
۱۳۰	شرح پارامترها
۱۴۴	سوالات تستی

فصل ۳: سیستم عامل ویندوز

۱۴۹	تفاوت سیستم عامل DOS و Windows
۱۵۰	سیستم عامل ویندوز XP
۱۵۱	ویژگیهای سیستم عامل ویندوز XP
۱۵۱	مراحل اجرای سیستم عامل ویندوز XP
۱۵۲	محیط سیستم عامل ویندوز XP (Desktop)
۱۵۶	پنجره (Window)
۱۵۷	اجزای پنجره
۱۵۸	گزینه های مورد استفاده در پنجره های ویندوز XP
۱۶۱	جابجا کردن پنجره های شناور در صفحه رومیزی
۱۶۴	گزینه های منوی Start
۱۶۶	اجرای برنامه ها
۱۷۴	تنظیمات Desktop
۱۸۰	مراحل خاموش کردن صحیح کامپیوتر

«بخش ۳ نحوه نصب و بکارگیری نرم افزار»

۱۸۳	نحوه نصب نرم افزار
۱۸۴	نصب صفحه کلید فارسی روی ویندوز XP
۱۸۹	رفع مشکل جابجایی حروف «ب» و «ز»
۱۹۱	نصب برنامه حقوق و دستمزد کارآفرین البرز
۱۹۵	راهنمای استفاده از نرم افزار
۱۹۶	تشریح منوهای برنامه و نحوه ثبت اطلاعات حقوق ماهیانه

«بخش ۴ مجموعه تست های طبقه بندی شده»

۲۰۴	بخش اول: اهمیت فراگیری مطالب مرتبط با سیستم حقوق و دستمزد و پرداخت حقوق و مزایا
۲۳۰	بخش دوم (رایانه): تاریخچه کامپیوتر، اجزاء و کاربردهای مختلف آن
۲۴۰	پاسخ های تشریحی بخش اول: حقوق و دستمزد
۲۶۵	نمونه سوالات آزمون پایان دوره استاندارد مهارتی شاخه کاردانش

آخرین بخشنامه در مورد افزایش حقوق و دستمزد ۱۳۸۵ برای اطلاع

حداقل دستمزد

از ابتدای سال ۱۳۸۵، به موجب مصوبه شورای عالی کار، حداقل دستمزد روزانه از مبلغ ۴۰/۸۶۴ ریال، به مبلغ ۵۰/۰۰۰ ریال در روز در مورد کارگران مشمول قانون کار با قرارداد دائم (نامحدود) افزایش یافته است. براساس تبصره همین مصوبه حداقل مزد برای کارگران مشمول قانون کار که دارای قرارداد موقت می باشند، روزانه ۶۰/۰۰۰ ریال خواهد بود. بعلاوه سایر سطوح مزدی نیز به مآخذ روزانه ۵/۰۰۰ ریال به اضافه ده درصد افزایش می یابد.

به ازاء یک سال سابقه کار یا گذشت یک سال از دریافت آخرین پایه سنوات، روزانه ۱/۲۵۰ ریال به عنوان پایه سنوات تعلق می گیرد. بن کالاهای اساسی برای تمام کارگران (اعم از مجرد و متأهل) از مبلغ ۴۰/۰۰۰ به ۱۰۰/۰۰۰ ریال در ماه افزایش یافته است. با توجه به حداقل دستمزد روزانه در سال ۱۳۸۵، حق اولاد به ازاء یک فرزند مبلغ ۱۴۹/۸۵۰ ریال و برای دو فرزند، مبلغ ۲۹۹/۷۰۰ ریال (سقف قابل پرداخت) خواهد بود.

حق مسکن ماهانه کارگران بدون تغییر نسبت به سال ۱۳۸۴، مبلغ ۱۰۰/۰۰۰ ریال تعیین شده است.

حق بیمه

به موجب مصوبه شورای عالی تأمین اجتماعی، حداکثر حقوق روزانه مشمول کسر حق بیمه در سال ۱۳۸۵، معادل مبلغ ۲۵۴/۵۰۰ ریال اعلام شده است. در نتیجه سقف کسر حق بیمه در ماههای ۳۰ روزه معادل ۷/۶۳۵/۰۰۰ ریال خواهد بود. خلاصه موارد فوق در جدول شماره (۱) پیوست آورده شده است.

مالیات حقوق

از ابتدای سال ۱۳۸۵، تا میزان ۲/۱۶۰/۰۰۰ ریال حقوق ماهیانه (۲۵/۹۲۰/۰۰۰ ریال در سال) از پرداخت مالیات معاف می باشد. محاسبات مالیات حقوق برای سطوح مختلف دستمزد در جدول شماره (۲) پیوست ارائه گردیده است.